

EKSAMEN I LAT2404 – senantikke og middelalderlatinske tekster

VÅR 2012

Oppgaven består av 3 sider.

Fredag 1. juni 2012 (4 timer) **Uten ordbok**

Alle spørsmål skal besvares

1. I det Herrens år 585 er den grumme dronning Fredegunda på krigsstien mot biskop Praetextatus av Rouen.

Oversett fra Gregor av Tours: *Historia Francorum* VIII.31:

Dum haec agerentur et Fredegundis apud Rothomagensim urbem commoraretur, verba amaritudinis cum Praetextato pontifice habuit, dicens, venturum esse tempus, quando exilia, in qua detentus fuerat, reviseret. Et ille: 'Ego semper et in exilio et extra exilium episcopus fui, sum et ero; nam tu non semper regalem potentiam perfrueres. Nos ab exilio provehimur, tribuente Deo, in regnum; tu vero ab hoc regno demergeris in abyssum. Rectius enim erat tibi, ut, relecta stultitia atque malitia, iam te ad meliora converteris et ab hac iactantia, qua semper ferves, abstraheris, ut et tu vitam adipisceris aeternam et parvolum, quem genuisti, perducere ad legitimam possis aetatem'. Haec effatus, cum verba illius mulier graviter acciperit, se a conspectu eius felle fervens abstraxit. Advenientem autem dominicae resurrectionis diae, cum sacerdos ad implenda aeclesiastica officia ad aeclesiam maturius properasset, antefanas iuxta consuetudinem incipere per ordinem coepit. Cumque inter psallendum formolae decumberet, crudelis adfuit homicida, qui episcopum super formolam quiescentem, extracto baltei cultro, sub ascella percutit. Ille vero vocem emittens, ut clerici qui aderant adiuvent, nullius ope de tantis adstantibus est adiutus. ... (*Biskop Praetextatus skjønner at det er dronning Fredegunda som står bak udåden, og her følger hans siste ord til henne*): 'Iam', inquit, 'me Deus praecepit de hoc mundum vocare. Nam tu, qui his sceleribus princeps inventa es, eris maledicta in saeculo, et erit Deus ultor sanguinis mei de capite tuo'. Cumque illa discederet, pontifex, ordinata domo sua, spiritum exalavit.

KANDIDATEN BES SKRIVE TYDELIG MED PENN

antefanas, variant til antiphonas: vekselsang

formola: skammel, knefall

2. Gi en kommentar til språk og stil i Gregors tekst.

3. Oversett følgende tre strofer fra Ambrosius' hymne 'Intende, qui regis Israel':

Veni, redemptor gentium,
ostende partum uirginis,
miretur omne saeculum,
talis decet partus Deo.

Non ex uirili semine,
sed mystico spiramine
uerbum Dei factum est caro
fructusque uentris floruit.

Aluus tumescit uirginis,
claustrum pudoris permanet,
uexilla uirtutum micant,
uersatur in templo Deus.

4. Pek på karakteristiske trekk ved den såkalte ambrosianske strofe.